

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 1 ta' Gunju, 2016

**Il- Pulizija
(Spt. Yvonne Farrugia)**

-vs-

**Lawrence Victor Xuereb detentur tal-Karta ta' l-Identita Numru
360668(M)**

Kumpilazzjoni Nru. 928/2009

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat talli:

1. F'Marzu tas-sena 2007 u u/jew fix-xhur ta' wara f'dawn il-Gzejjer, ghamel falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi holoq pattijiet, disposizzjonijiet jew obbligi foloz jew helsien falz mill-obbligi, jew billi dahhal dawn il-pattijiet, disposizzjonijiet, obbligi jew helsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi zid jew biddel klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;
2. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, xjentement ghamel uzu minn att, kitba jew skrittura falza;

3. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi ghamel jew ta dikjarazzjoni falza jew certifikat falz jew ghamel uzu minn wiehed minn dawn id-dokumenti;
4. Fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi ghamel falsifikazzjoni ohra jew xjentement ghamel uzu minn xi dokument iehor ffalsifikat;

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat m'ghandu l-ebda oggezzjoni biex il-kaz jigi hekk trattat.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi l-imputat, Lawrence Victor Xuereb, maghruf ukoll bhala Lorvic, jinsab akkuzat bir-reat ta' falsifikazzjoni billi qieghed jigi allegat li huwa ffirma u ffalsifika l-firma tal-*partner* tieghu fin-negozju u direttur mieghu fil-kumpanija Gelat D'Or Limited, Roderick Fenech, fuq dokumenti li gew prezentati lir-Registratur tal-Kumpaniji, l-Malta Financial Services Authority (MFSA), kif ukoll li ghamel uzu mill-istess dokumenti hekk kif iffalsifikati.

Illi mill-atti processwali jirrizulta s-segwenti:

Tlett dokumenti li fuqhom tidher firma ta' Roderick Fenech qed jigu kkonestati bhala mhux genwini ghaliex Fenech qed jinsisti li hu qatt ma ffirma dawn id-dokumenti li jikkonsistu f'estratti mill-*Memorandum and Articles* ta' Gelat D'Or Limited: dokument li juri bdil fil-**Legal and Judicial Representation** tal-kumpanija **(IC1)**;¹ **Resolution passed at an Extraordinary General Meeting** datat 20.03.2007 fejn gew sostitwiti l-*Memorandum and Articles* (M&A) **(IC2)**, prezentat l-MFSA fit-23 ta' Marzu 2007;² u l-ahhar faccata tal-Articles of Association intestata **Notice (IC3)**.³

Dr Claudette Fenech in rappreżentanza tar-Registratur tal-Kumpaniji tixhed li Lawrence Victor Xuereb, l-imputat, kien personalment rregistra mar-Registratur tal-Kumpaniji l-Form K li turi li Roderick Fenech kien irrizenja minn direttur, segretarju u rappreżentant legali ta-kumpanija

¹ L-original jinsab esebit a fol.78

² Esebit fl-original a fol. 74-75 -Dok.IC4

³ Esebit fl-original a fol. 78-79 bhala parti min IC5. *Ictu oculi* din il-Qorti tinnota traits fil-firem taz-zewg dokumenti

(IC4-fol. 74) kif ukoll ir-**Resolution passed at an Extraordinary General Meeting**, datati 20.03.2007 a. fol.75.

Fix-xhieda tieghu Fenech jispjega kif kien biss meta kien mar jigbor il-M&A mill-MFSA *“sibt illi kien hemm wiehed fit-two thousand and seven (2007) kif ftahtu harist lejn il-firma u ghidt din mhix tieghi, hassejt li kien hemm xi haga stramba”*⁴. Il-Qorti tinnota li dok IC4, fir-*Resolution*, jigi indikat li kien gie sostwit il-M&A. Ix-xhud ikompli li kien talab lill-imputat jnehhi id-dokument (jirrizulta kien **IC4**) minn fejn jidher li hu m’ghadux direttur, segretarju u rapprezentant legali *“...u ghidtlu dik il-karta mur nehhiha ghax m’ghandix triq ohra nkella jkolli mmur id-Depot. Interess ma hax u ghamilt dak li ghamilt, kelli mmur naghmel rapport.”*⁵ Fenech jghid li meta kkonfronta l-awditur/accountant, Charles Scerri, dan kien qallu li kien l-imputat li kien tah struzzjonijiet jipprepara d-dokumentazzjoni li sussewgement giet registrata mal-MFSA.⁶

Scerri ma jiftakarx li Fenech kien mar ghandu rigward il-bdil fil-kumpanija. Jixhed li huma jippreparaw id-dokumenti li sussegweentement il-klijenti jiehd u biex jirregistrarwhom mal-MFSA. Rigward il-Form K li gja sar accenn ghalha, Scerri jikkonferma li kien gabilu l-imputat izda *“Il-firem johduhom huma u jgibuhom lura ffirmati l-ufficju taghna.”* Ma rax firem issiru qudiemu.⁷ Jiddikjara dwar dawn id-dokumenti li *“Probabilment tajthom lil Mr Xuereb ghax mieghu kelli l-liason jiena u jigu lura ffirmati...”*⁸

Minn analizi komparattiva li saret mill-espert Dr Martin Bajada dan jikkonkludi li l-firem fuq id-dokumenti kkontesati, (IC4), **zgur li ma kenux maghmula minn Roderick Fenech**. Dawk izda tal-1999 (IC5) jidher li ma hemmx kontestazzjoni li fil-fatt saru minn Fenech. Ghalhekk u ghalkemm bhal ma jigri f’hafna kazijiet il-firem jistghu jvarjaw, l-espert jeskludi b’mod kategoriku li dawn il-firem fuq id-dokumenti tal-2007 (IC4) saru minn Fenech. Fir-rapport tieghu DOK. IC6 esebit a fol. 83 tal-process jikkonkludi *“ii. Li fuq id-dokumenti datati fis-sena 2007, il-firem fuq dawn id-dokumenti la huma ta’ Roderick Fenech....u anqas saru minn Roderick Fenech...”* Jkompli li minn analaizi tal-firma tal-imputat *“...mhux possibli jigi kkonfermat jew michud li dawn saru mill-istess Lawrence Victor Xuereb..”*⁹ Certament ghalhekk li l-firem fuq daw k id-dokumenti gew falsifikati kif del resto jikkonferma l-parte leza nnifsu.

⁴ Fol.23

⁵ Fol.24

⁶ Fol.35

⁷ Fol.44

⁸ Fol.45

⁹ Fol.88

L-imputat jixhed li kien qed ikun hemm diffikulta` mal-bank ghaliex suppost ic-cekkijiet jigu ffirmati miz-zewg diretturi, u cioe' minnu u minn Fenech, izda li ghall-pratticita` kien qed jiffirma hu biss. Kien l-istess bank li kien tah parir imur ghand l-*accountant* sabiex jipprepara l-inkartament necessarju biex jibda jiffirma wahdu. Jghid li l-*accountant* fil-fatt kien ipprepara dawn il-karti u li hu hadhom ghand Fenech u dan kien iffirahom.¹⁰ L-imputat jinnega li Fenech qatt kien cempillu biex jistqasi dwar dawn id-dokumenti. Jammetti li ried jixtri l-ishma ta' Fenech izda dan ma riedx jaf. L-imputat jikkonferma li d-dokumenti kienu gew iffirahom minn Fenech quddiemu u quddiem martu li tigi oht Fenech. Dan kien ukoll gie ddikjarat fl-istqarrija tieghu a fol. 17, Dok.IC.

Michelle Doreen Xuereb tixhed li kienu marru fir-restaurant ta' huha Roderick Fenech, u dan fil-prezenza taghha kien iffirma xi dokumenti. Izda fuq domanda tal-abbli difensur tirrispondi li ma tafx x'dokumenti kienu izda tghid li dawn kienu "*Biex Lorvic ikun jista' jimmanigja l-hanut*".¹¹ Il-Qorti tinnota li d-dokumenti kontestati ma jirreferu ghall-ebda *management agreement* izda hu dokument iehor li gie esebit minn Fenech a fol. 27-29 tal-process li jirrigwarda *management agreement*; rigward dan id-dokument ma tezisti ebda diffikulta`. Fil-fatt id-dokument hu ffirmat minn Fenech kif ukoll mill-imputat fejn kien gie maqbul li l-**hanut ta' San Giljan** jibqa` jigi gestit mill-imputat. Mart l-imputat ukoll tixhed "*Ghax mbaghad ahna konna ftehmna li ahna nzommu l-hanut ta' San Giljan...*".¹² Ix-xhud hi kategorika dwar dokument li kien gie ffirmat fil-presenza taghha. Kien dokument "*Biex Lorvic ikun jista' jimmanigja l-hanut*".¹³

Ghalhekk il-Qorti m'ghandhiex dubbji li dak li kien gie ffirmat quddiem ix-xhud Michelle Xuereb kien il-*management agreement* datat 19 ta' Novembru, 2001, (fol.27-29) u mhux id-dokumenti oggett tal-process odjern li jirrigwardaw tnehhija minn direttur ta' huha fil-kumpanija! "*Avukat: Issa l-arrangement x'kien...? Xhud: Li Roderick izzomm tas-Sliema u ahna nzommu San Giljan....Jien hemm kont hu ffirmahom*".¹⁴ Ix-xhieda taghha tirrigwarda **hanut** u fl-ebda hin ma taghmel riferenza ghall-kumpanija!

¹⁰ Fol.107

¹¹ Fol.115

¹² Fol.114

¹³ Fol.115

¹⁴ Fol.115

Il-Qorti tistaqsi ghaliex l-imputat jibqa' jinsisti li martu kienet prezenti meta gew iffirmati dawn id-dokumenti? Mill-atti processwali u mill-provi prodotti ma jirrizulta li ma kien hemm hadd li kellu interess inehhi lill-Fenech mir-rwol li kien jokkupa fil-kumpanija ghajr ghall-imputat u dan kien sabiex l-istess imputat ikun jista' jmexxi l-istess kumpanija b'iktar pratticita`. Lanqas ma jrid jintnesa li kien l-imputat innifsu li ha d-dokumenti bil-firem falsifikati lill-MFSA. Il-Qorti ma ghandhiex dubbji li l-firem saru mill-imputat u wisq anqas li dan ghamel uzu minnhom u dan anke jekk kellu jigi skartat ir-rapport inkonklussiv tal-espert tekniku fejn ma setax jiddetermina jekk il-firma tal-parte leza saritx mill-imputat.

Referenza ssir ghal dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs Glen Debattista**:¹⁵

"Illi permezz ta' l-imputazzjonijiet tlieta sa tmienja l-imputat qed jigi addebitat b'diversi forom ta' falsifikazzjoni.

Illi fil-fatt il-Ligi taghna tipprovdi kemm dwar 'l hekk imsejjah falz materjali kif ukoll 'l hekk imsejjah falz ideologiku. Id-differenza bejn dawn il-forom ta' falsifikazzjoni tohrog cara minn dak li qalet il-Qorti ta'l-Appell Kriminali:

Id-differenza bejn il-falz materjali u l-falz ideologiku hi spjegata mill-awturi b'dan il-mod: fil-waqt li fil-kaz tal-falz materjali d-dokument jigi falsifikat f'l-essenza tieghu, fil-kaz tal-falz ideologiku d-dokument ikun falsifikat biss fis-sustanza tieghu u cioe fil-kontenut ideali tieghu; ikun hemm falsita materjali meta d-dokument ikun wiehed mhux genwin (jigifieri meta d-dokument ikun issubixxa alterazzjonijiet wara l-formazzjoni definittiva tieghu), mentri fil-falz ideologiku, ghalkemm id-dokument ikun genwin "non e' veridico perche' colui che lo ha formato gli fa dire cose contrario al vero".¹⁶

Illi f'l-istess kaz hawn fuq kwotata dik il-Qorti segwiet id-dottrina dwar il-falz ideologiku u l-falz materjali abbraccjata kemm minn Antolisei kif ukoll minn Manzini. Fi kliem Manzini jkun hemm falzita' materjali meta d-dokument ikun wiehed mhux genwin (jigifieri jew meta l-awtur apparenti ma jkunx l-awtur reali tad-dokument jew meta d-dokument ikun issubixxa alterazzjonijiet wara l-forma definittiva tieghu). Min-naha l-ohra l-falz ideologiku meta ghalkemm id-dokument ikun genwin 'non e' veridico, perche' colui che lo ho formato gli fa dire cose contrarie al vero.'

L'Antolisei jelabora fuq dan il-punt u jghid:

Dal fin qui detto si desume che il falso materiale, in quanto esclude la genuinita' del documento, puo' presentarsi solo in due forme: nella forma della contraffazione, la quale si ha allorche' il documento e' posta in essere da persona diversa da quell'ache provenga, e

¹⁵ Deciza fil-11 ta' Settembru, 2012 mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

¹⁶ Ref Pulizija vs Paul Galea Appell Kriminali deciz 17.10.1997.

*nella forma dell'alterazione, la quale si verifica quando il documento, redatto dall'autore apparente, ha subito una di quelle modificazione di cui ora abbiamo parlato*¹⁷.

Illi l-Professur Mamo jikkwota wkoll b'approvazzjoni dak li jghid l-awtur Ingliz Kenny:

*Accordingly an instrument is not a forgery when it merely contains statements which are false, but only when it falsely purports to be itself that which it is not. Thus a forgery is a document which not only tells a lie, but tells a lie about itself.*¹⁸

Illi l-istess Profs Mamo jirreferi ghad-dottrina Taljan msemija aktar 'il fuq fejn jinghad 'that the forgery must be in the 'materialita' della scrittura', that is, the public or private writing in its external conditions as a document."¹⁹

Illi l-punt li jitkellem fuqu Kenny johrog minn dan il-bran li jidher fl-edizzjoni ta' l-Archbold ta' l-1978:

*The concept of forgery and the rationale of the offence were summarised in paragraphs 41 to 43 of the Law Commission Report: 'By the middle of the nineteenth century it was established that for the purpose of the law of forgery the fact that determined whether a document was false was not that it contained lies, but that it told a lie about itself. It was in R versus Windsor (1865) that Blackburn J said: 'Forgery is the false making of an instrument purporting to be that which it is not, it is not the making of an instrument which purports to be that it really is, but which contains false statements. Telling a lie does not become a forgery because it is reduced into writing.' This test was applied in the Court of Appeal in R versus Dodge and Harris.....As we have said.... the primary reason for retaining a law of forgery is to penalise the making of documents which, because of the spurious air of authenticity given to them are likely to lead to their acceptance as true statement of the facts related in them. We do not think that there is any need for the extension of forgery to cover falsehoods that are reduced to writing....The essential feature of a false instrument in relation to forgery is that it is an instrument 'which tells a lie about itself' in the sense that it purports to be made by a person who did not make it (or altered by a person who did not alter it) or otherwise purports to be made or altered in circumstances in which it was not made or altered*²⁰."

Illi mill-provi prodotti din il-Qorti tqis li l-prosekuzzjoni rnexxilha tipprova l-kaz sal-grad rikjest mil-ligi.

Illi tenut kont ta' dan huwa car li l-agir ta' l-imputat jinkwadra ruhu f'definizzjoni ta' falz materjali u li konsegwentement l-imputat ghandu jinstab hati tar-reati ravvizati fl-artikoli 183 u 189 tal-Kapitolu IX, ta' l-Ligijiet ta' Malta.

¹⁷ Antolisei F. Manuale di Diritto Penale Parte Speciale II pagina 606.

¹⁸ Prof Mamo Anthony Notes on Criminal Law Part II pagina 161.

¹⁹ Professur Mamo Anthony op.cit. pagina 161.

²⁰ Archbold ed.1997 pagina 1901 22-8.

Illi inkwantu għall-piena din il-Qorti qieghda tiehu in kunsiderazzjoni n-natura tar-reati li tagghom qieghed jinstab hati l-imputat, ic-cirkostanzi tal-kaz u l-fedina penali tieghu li hi kwazi netta u li ma tipprezenta ebda preokkupazzjoni għall-Qorti. Ittiehed konsiderazzjoni tal-fatt li dawn ir-reati jirrisalu għall-2007.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti wara li rat l-artikoli 17, 183 u 189 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu izda bl-applikazzjoni tal-artikolu 22 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta tilliberah bil-kundizzjoni li ma jwettaqx reat iehor fi zmien tlett (3) snin.

In oltre u b'applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed tikkundanna lill-imputat biex ihallas lir-Registratur ta' din il-Qorti s-somma ta' €607.77c.

Il-Qorti wissiet lill-hati bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk jikkommetti reat iehor matul il-perjodu operattiv ta' din is-sentenza.

Finalment tordna li d-dokumenti Dok IC4 u IC5 li kienu gew prezentati *animo ritirandi* nhar l-10 t'Ottubru, 2012, u fl-14 ta' Marzu, 2013,²¹ jigu ritornati lir-Registrar of Companies, fi hdan l-Malta Financial Services Authority.

Dr Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat

²¹ Fol.65, 70